

Crna Gora

JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak

Broj:01-313

Pljevlja,07.02.2017

Izveštaj o radu Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak za 2016.godinu

Uvod

Na osnovu člana 60 stav 1 tačka 1 člana 113 stav 4 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je Pravilnik o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada Centara za socijalni rad (Sl. List Crne Gore br.27/13). Tim pravilnikom obavljanje djelatnosti vrši se u okviru službi. JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak svoju djelatnost obavlja preko svojih organizovanih jedinica odnosno službi i to:

1. Službe za djecu i mlade i odrasla i stara lica,
2. Služba za materijalna davanja i pravne poslove i
3. Služba za finansijsko-administrativne poslove i tehničke poslove.

Područna služba na Žabljaku funkcioniše kao služba pri ovom Centru koju čini rukovodilac službe i stručni i administrativni radnici. Svaku od službi pri Centru u Pljevljima čine rukovodilac službe i stručni radnici za određene poslove.

Donošenjem izmjena Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i uvezivanjem informacionih sistema deset državnih institucija (Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Centralni registar stanovništva, Registar motornih vozila MUP-a, Ministarstvo prosvjete i sporta, Uprava za nekretnine Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Poreska uprava Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede, Veterinarska uprava) stekli su se uslovi za realizaciju

Socijalnog kartona. Informacioni sistem socijalnog staranja je u punoj primjeni od januara 2015.godine.

I tokom 2016-te godine sve vrste prava iz oblasti materijalnih davanja kao i vođenje slučaja u oblasti usluga socijalnog rada radili su se kroz primjenu *Informacionog sistema socijalnog staranja*. Svakodnevno se radi na proširivanju mogućnosti sistema za realizacijom svim oblasti kojima se bavimo.

U vršenju javnih ovlašćenja Centar obavlja poslove koji su uglavnom utvrđeni Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl. list CG 27/13), Porodičnim zakonom (Sl. list RCG 17/07, Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici (Sl. list CG br.46/10), Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku (Sl. list CG br. 64/11) i drugim zakonima - podzakonskim aktima kao i strategijama i akcionim planovima kako na nacionalnom nivou tako i na lokalnom nivou.

U ostvarivanju ciljeva socijalne i dječje zaštite, posebno se štite:

1) dijete:

- bez roditeljskog staranja;
- čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara;
- sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- u sukobu sa zakonom;
- koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- žrtva trgovine ljudima;
- kojem roditelj nije saglasan oko načina vršenja roditeljskog prava;
- koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja;
- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

2) odraslo i staro lice:

- sa invaliditetom;
- koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;

- žrtva trgovine ljudima;
- koje je beskućnik;

- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Prava iz socijalne i dječije zaštite po važećem Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti su:

- Osnovna materijalna davanja
- Usluge socijalne i dječije zaštite

Centar za socijalni rad u skladu sa pomenutim Zakonima obavlja stručne poslove:

- podstiče, organizuje i provodi aktivnosti sa svrhom sprečavanja i suzbijanja socijalnih, porodičnih i ličnih problema,
- prati i proučava probleme iz oblasti socijalne zaštite i vodi stručno analitičke poslove;
- obavlja poslove savjetovanja za probleme braka i porodice, odgoja djece, usvojenja, učestvuje u aktivnostima od značaja za prevenciju i suzbijanje zloupotrebe alkohola, droga i drugih opojnih sredstvima kao drugih socijalno patoloških pojava,
- predlaže, podstiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne zaštite na lokalnom nivou,
- neposredno pruža usluge socijalnog rada,
- obavlja poslove u oblasti porodične zaštite, zaštite porodice sa djecom, zaštite vaspitno zanemarene djece, te učestvuje u izvršavanju mjera pojačanog nadzora prema maloljetnicima,
- sarađuje sa građanima, mjesnim zajednicama, državnim organima i ustanovama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima, policijskim upravama i drugim organima, koji mogu doprinijeti unapređivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite,
- vodi propisanu evidenciju i prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, i zaštite porodice sa djecom i vodi stručno-analitičke poslove i dostavlja podatke Ministarstvu,

-obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva, utvrđena Porodičnim zakonom i drugim zakonima i propisima,
-razvija i unapređuje saradnju sa lokalnom zajednicom.

Centar na osnovu javnih ovlaštenja: daje podatke o porodičnim prilikama, te mišljenja i prijedloge o sudskim postupcima koji se odnose na porodično - pravnu i krivično - pravnu zaštitu, sudjeluje kao stranka ili umještač pred sudom i drugim državnim organima, kad se radi o zaštiti ličnih interesa djece i drugih članova porodice koji se ne mogu brinuti sami o sebi, ni o svojim pravima i interesima , obavlja nadzor nad porodicama koje su primile na smještaj djecu i odrasla lica.

JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak zapošljava 18 radnika, pri Centru u Pljevljima 14 zaposlenih dok je u radnoj jedinici Žabljak zaposleno 4 radnika. Konstatujemo da je sa ovim brojem zaposlenih JU Centar za socijalni rad uspješno obavio sve aktivnosti na ostvarivanju prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite a u skladu sa pomenutim Zakonskim propisima.

Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti

I Pravo na materijalno obezbijedenje kao jedan od osnovnih oblika socijalne zaštite može ostvariti porodica, odnosno član porodice, ako je:

1. Nesposoban za rad i privređivanje
2. Sposoban za rad i privređivanje pod uslovom da je:
 - trudnica,
 - samohrano lice,
 - roditelj koji izdržava maloljetno lice,
 - lice koje je završilo školovanje po posebnim uslovima za period od pet godina po završetku školovanja,
 - dijete bez roditeljskog staranja do zasnivanja radnog odnosa.

Pravo na materijalno obezbijedenje utvrđuje se po osnovu prihoda i imovine svih članova porodičnog domaćinstva.

Na ime novčane nadoknade po osnovu materijalnog obezbijedenja u 2016.god. isplaćeno je 419.014,2 eura.

Tabela I-1 Broj porodica i visina isplaćenih novčanih sredstava za period 2011-2016.godine

Mjesec i godina	Broj porodica	Iznos sredstava
XII 2011	603	42.019,30€
XII 2012	625	51.984,53€
XII 2013	525	43.671,51€
XII 2014	531	44.772,32€
XII 2015	474	40.606,43€
XII 2016	393	34.147,58€

Broj korisnika prava na materijalno obezbijedenje razlikovao se po mjesecima u 2016.godini i kretao se od 479 porodica do 393 porodice.

Tabela I-2 Broj porodica i lica korisnika MOpo mjesecima za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj porodica	Iznos
Januar	479	37.291,09€
Februar	444	36.628,00€
Mart	441	36.067,84€
April	437	35.342,02€
Maj	433	35.672,13€
Jun	424	34.060,42€
Jul	411	33.125,69€
Avgust	415	35.809,53€
Septembar	413	33.257,00€
Oktobar	408	34.591,64€
Novembar	397	33.021,26€
Decembar	393	34.147,58€

Ukupno: 419.014,2€

U skladu sa novim Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti došlo je do revizije svih predmeta koja se odnose na ostvarivanje prava na materijalna davanja. Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti predviđeno je ograničenje prava na materijano obezbijedenje za radno sposobne roditelje na devet mjeseci uz obavezu primjene Plana aktivacije korisnika kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje. Kako smo ranije kazali, realizacijom Socijalnog kartona- Informacionog sistema socijalnog staranja došlo je do povezivanja deset državnih institucija što olakšava put do potrebne dokumentacije za ostvarivanje prava na materijalna davanja. Isplata navedenih prava preko ISSS-a počela je sa januarom 2015-te godine i realizovana je i tokom 2016-te godine. Podaci prikazani u tabelama su dobijeni na osnovu dostupnih podataka iz Informacionog sistema.

Uvođenjem socijalnog kartona pravo na materijalna davanja su ostvarili samo oni korisnici koji ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Novih zahtjeva za ostvarivanje prava na materijalno obezbijedenje u toku 2016.godine je bilo 68. Negativno rješених zahtjeva je 5. Jedan korisnik je iskoristio pravo žalbe i taj postupak je pozitivno riješen. Pravo na materijalno obezbijedenje prestalo je za 105 korisnika u ovom izvještajnom periodu.

Tabela I-4 Godišnji iznosi sredstava za materijalno obezbijedenje (2011-2016)

Godina	Opština Pljevlja
2011	541.121,88€
2012	548.428,08€
2013	589.301,08€
2014	535.362,54€
2015	498.334,71€
2016	419.014,2€

Korisnici prava na materijalno obezbijedenje su tokom 2016.godine ostvarivali i niz drugih prava koja proističu iz osnovnog prava:

- Pravo na jednokratne i trenutne novčane pomoći tokom 2016-te godine 98 korisnika a ukupno je isplaćeno 15.419,00€. Jednokratne novčane pomoći od Ministarstva rada i socijalnog staranja isplaćene su za 57 korisnika koji su se obratili sa zahtjevom a ukupni iznos za te pomoći je 12.370,00€. Pravo na trenutne novčane pomoći preko nadležnog Centra za socijalni rad koristilo je 41 korisnik koji se našao u stanju socijalne potrebe. Za tu vrstu prava izdvojeno je 3.049,00€.
- Pravo na zdravstveno zaštitu
- Pomoć za nabavku ogreva za korisnike materijalnog obezbijedenja opštine Pljevlja obezbijedena je kroz saradnju sa Rudnikom uglja A.D. Pljevlja i Direkcijom za šume Crne Gore- Šumska uprava Pljevlja. Za 120 korisnika obezbijedena je po jedna tona uglja dok je za 133 korisnika sa seoskog područja obezbijedena besplatna sječa ogrevnog drveta i to po 2 m³ za svakog korisnika.
- 115 porodica koje ostvaruju materijalna prava kod ovog Centra koristile su pravo na troškove sahrane i za to su utrošena sredstva u iznosu od 19.821,14 €.
- Tokom 2016.godine svi korisnici prava na materijalno obezbijedenje kao i korisnici prava na tuđu njegu i pomoć koristili su pravo na subvenciju utrošene električne energije od 40%.
- Djeca korisnika prava na materijalno obezbijedenje u uzrastu od 7-14 godina koristili su pravo na besplatno ljetovanje u JU „Lovćen-Bečići”- Cetinje. U izvještajnom periodu to pravo koristilo je 160 djece. Ovo pravo koristila su i djeca korisnici prava na smještaj u Dnevni centar Pljevlja uz pratnju roditelja.

- Povodom novogodišnjih praznika od Rotary kluba Pljevlja donirani su novogodišnji paketići za djecu iz porodica koje koriste pravo na materijalno obezbijeđenje.
- U prihvatilištu za beskućnike, na kraju izvještajne godine, na smještaju se nalazilo 6 lica kojima su se tokom godine pružale usluge smještaja kao i svi drugi vidovi pomoći (nabavka ogrijeva, hrane...).
- Služba za materijalna davanja tokom 2016.godine pružala je i ostale usluge savjetodavnog socijalnog rada za korisnike prava na materijalno obezbijeđenje i sva druga lica koja su se našla u stanju socijalne potrebe.

II Pravo na ličnu invalidninu

Tokom 2016.godine pravo na ličnu invalidninu koristilo je u prosjeku 109 korisnika za opštinu Pljevlja.

Tabela II-1 Ukupan broj lica koja koriste pravo na ličnu invalidninu za period 2011.god.-2016.god.

Godina	Opština Pljevlja
2011	97
2012	98
2013	99
2014	100
2015	103
2016	109

III Pravo na dodatak za njegu i pomoć

U toku 2016.godine ovo pravo koristilo je u prosjeku 1148 lica.

Tabela III-1 Broj korisnika na dodatak za njegu i pomoć u periodu 2011. god.-2016.god.

Godina	Opština Pljevlja
2011	633
2012	625
2013	626
2014	645
2015	1040
2016	1148

Tabela III-2 Prikaz korisnika na dodatak za njegu i pomoć za 2016.godinu za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj korisnika	Rad Socio-ljekarske komisije
	Januar	
Februar	1080	
Mart	1071	Rad Socio-ljekarske komisije
April	1235	
Maj	1221	
Jun	1217	
Jul	1206	
Avgust	1184	
Septembar	1160	
Oktobar	1127	
Novembar	1098	
Decembar	1090	Rad Socio-ljekarske komisije

Socijalno-ljekarska komisija je u toku 2016.godine održala sjednice u dva termina i to u mjesecu martu 2016. godine i decembru 2016.godine. Obzirom da je drugi termin održavanja sjednice socio-ljekarske komisije održan 23.12.2016.godine na kome je pozitivno riješeno 195 zahtjeva za tuđu njegu i pomoć, 284 zahtjeva su riješena negativno ovi podaci nisu unijeti u tabelu jer će se rješenja o ostvarenom pravu korisnika i isplata voditi u 2017-toj godini. Centar svakodnevno dobija nove zahtjeve od strane korisnika za ostvarivanjem prava na tuđu njegu i pomoć.

Zakonom o dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti koji je donijela Skupština Crne Gore br.01-689/2 od 24.07.2015.godine članu 20 dodata je tačka 7 koja glasi »naknada roditelju ili staratelju – njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine«.

IV Pravo na nadoknadu roditelju ili staratelju – njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine

Pravo na nadoknadu roditelju ili staratelju – njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine, tokom 2016-te godine koristilo je u prosjeku 87 korisnika.

Tabela IV-1 Prikaz broja korisnika prava na nadoknadu roditelju ili staratelju-njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine za 2016.godinu

Mjesec	Broj korisnika	Novčani iznos
Januar	78	14.898,35€
Februar	81	15.706,21€
Mart	82	16.124,84€
April	83	16.314,93€
Maj	89	17.571,93€
Jun	89	17.563,00€
Jul	89	17.563,00€
Avgust	90	17.563,00€
Septembar	90	17.756,00€
Oktobar	91	17.911,65€
Novembar	91	17.949,00€
Decembar	91	17.949,00€

V Pravo na zdravstvenu zaštitu

Ovo pravo tokom 2016.godine koristilo je 519 korisnika. Broj korisnika prava na zdravstvenu zaštitu u izvještajnoj godini znatno je uvećan iz razloga što su to pravo ostvarile korisnice prava na nadoknadu po osnovu rođenja troje i više djece.

VI Pravo na troškove sahrane

Ovo pravo koristilo je 115 lica a po tom osnovu isplaćeno je 19.821,14 €.

Osnovna materijalna davanja u dječijoj zaštiti

I Nadoknada za novorođeno dijete

Tokom 2016.godine ovo pravo ostvarilo je 216 novorođenčadi. Po osnovu novčane nadoknade na ime novorođenog djeteta isplaćeno je ukupno 22.162,14€.

Tabela I-1 Prikaz broja novorođene djece koja su ostvarila pravo na nadoknadu

Godina	Broj novorođenčadi	Sredstva
2011	240	25.135,00€
2012	230	24.150,00€
2013	232	24.495,30€
2014	250	26.439,50€
2015	194	19.937,35€
2016	216	22.162,14€

II Dodatak za djecu

U protekloj godini ovo pravo koristilo je u prosjeku 324 korisnika. Isplata po osnovu dječijeg dodatka na godišnjem nivou iznosi 129.933,44€.

Tabela II-1 Broj korisnika dječijeg dodatka u 2016.god.

Mjesec	Broj korisnika	Novčani iznos
Januar	370	11.179,32€
Februar	333	11.044,15€
Mart	331	11.140,06€
April	328	11.063,46€
Maj	330	10.812,43€
Jun	322	10.348,69€
Jul	311	10.782,26€
Avgust	318	10.608,76€
Septembar	313	10.653,97€
Oktobar	312	10.687,39€
Novembar	311	10.738,79€
Decembar	315	10.874,16€

III Troškovi ishrane u predškolskim ustanovama

Ovo pravo u 2016.godini u Pljevljima koristilo je u prosjeku 23 djece, a po tom osnovu isplaćena su sredstva u iznosu od 1.280,00€.

IV Pomoć u vaspitanju i obrazovanju djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama koristilo je 40 lica.

V Refundacija naknade zarade i naknade zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo

Pravo na refundaciju novčanih sredstava na ime porodiljskog odsustva za porodilje koje su u radnoj organizaciji u 2016.godini nije koristila nijedna porodilja.

U prosjeku 18 porodilja koje su zaposlene u privatnom sektoru koristilo je pravo na refundaciju naknade zarade a po tom osnovu isplaćena su sredstva u iznosu od 72.981,39€ tokom 2016-te godine.

VI Naknada po osnovu rođenja djeteta

Ovo pravo može ostvariti jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student do navršene jedne godine života djeteta. U toku 2015.godine ovo pravo koristilo je 145 porodilja. Po tom osnovu isplaćeno je ukupno 98.412,35€.

VII Refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena

U toku 2016.godine ovo pravo koristilaje 1 porodilja.

VIII Naknada za majke po osnovu rođenja troje ili više djece

U toku 2015. godine donešena je dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti(Sl.list Crne Gore br.27/13 od 11.06.2013, 01/15 od 05.01.2015,42/15 od 29.07.2015,47/15 od 18.08.2015) za naknade roditeljima ili starateljima-njegovateljima lica koje je korinik lične invalidnine i naknade po osnovu rođenja troje ili više djece.

U decembru 2015. godine podnešeno je ukupno 848 zahtjeva, od čega zahtjeva po osnovu lica koji su korsnici lične invalidnine 77 a korisnika 771 po osnovu rođenja troje ili više djece.

Tokom 2016-te godine to pravo koristilo je u prosjeku 772 korisnica. Na kraju 2016-te godine ukupan broj korisnica ovog prava bio je 835.

Tabela VIII-1 Prikaz broja korisnica prava na nadoknadu po osnovu rođenja troje i više djece i novčani iznosi u 2016-toj.god.

Mjesec	Broj korisnica	Novčani iznos
Januar	569	134.382,95€
Februar	672	175.269,41€
Mart	740	182.471,49€
April	756	184.059,67€
Maj	781	186.205,92€
Jun	794	189.214,45€
Jul	806	189.768,46€
Avgust	817	195.608,00€
Septembar	828	195.628,45€
Oktoibar	836	196.813,22€
Novembar	836	197.940,80€
Decembar	835	197.280,00€

Izmjenama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti u dijelu prava na nadoknadu po osnovu rođenja troje i više djece visina nadoknade iznosi 70 % prosječne neto zarade za majke koje su imale 25 godina radnog staža i koja rodi troje i više djece kao i majka sa četvoro i više djece sa najmanje 15 godina radnog staža i ovo pravo je ostvarilo 259 majki. Nadoknada po osnovu rođenja troje i više djece za žene koje se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje najmanje 15 godina iznosi 40% prosječne neto zarade u Crnoj Gori i ovo pravo je ostvarilo 576 majki.

Usluge socijalne i dječije zaštite

Usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite su:

- procjena i planiranje
- podrška za život u zajednici
- savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga,
- smještaj
- neodložne intervencije i
- druge usluge

I Pravo na smještaj

U ustanovama socijalne zaštite u Crnoj Gori i van Crne Gore tokom 2016.godine nalazio se sledeći broj štićenika :

- U dječijem domu „Mladost” u Bijeloj se tokom godine na smještaju nalazilo jedno dijete sa smetnjama u razvoju, a tendencijom da do punoljetstva tu i ostane.
- U JU Zavod „Komanski most” u Podgorici ukupno se nalazi 14 invalidnih lica.
- U Zavodu za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidnih lica Podgorica smještena su 3 lica,
- U Zavodu za smještaj osoba sa invaliditetom Kulina na smještaju nalazi se 1 štićenik,
- U Zavodu za zbrinjavanje odreslih “Male Pčelice” Kragujevac trenutno se nalazi na smještaju 3 štićenika.
- U JU Centru za djecu i mlade „Ljubović” u Podgorici krajem izvještajne godine smješteno je jedno lice po predhodnoj odluci

Osnovnog suda u Pljevljima u skladu sa Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

- U toku 2016-te godine pravo na dnevni boravak u JU Dnevni centar u Pljevljima koristilo je 19 lica sa smetnjama u razvoju.

Tabela I-1 Institucionalni smještaj za period 2011.god.-2016.god.

Godina	Institucije soc. i dječije zaštite				
	Dječiji dom „Mladost”	Zavod „Komanski most”	Zavod „Male pčelice”	Zavod „Kulina”	Centar za djecu i mlade Ljubović
2011	5	14	4	1	-
2012	4	13	4	1	-
2013	3	13	3	1	-
2014	3	12	3	1	1
2015	2	15	3	1	1
2016	1	14	3	1	1

U toku 2016.godine u domu starih “Bijelo Polje” u Bijelom Polju na smještaju se nalazi 22 starih lica.

Na smještaju u domu starih “Grabovac” u Risnu u izvještajnom periodu nalaze se 11 štićenika.

Na predlog nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja, stručni radnici, i tokom 2016-te godine jednom mjesečno obilazili su ustanove i sa pružaocima usluga i našim korisnicima donosili individualne planove zaštite za svakog štićenika i pratili realizaciju istih.

Tokom 2016-te u saradnji sa UNDP-om realizovan je projekat „**Pomoć u kući za stara lica**”. U saradnji i sa nadležnim Ministarstvom rada i socijalnog staranja u projekat je bilo uključeno 10 geronto domaćica koje su vodile brigu o 100 korisnika sa gradskog i prigradskog područja opštine Pljevlja. Projekat je trajao u periodu od 11.04.2016.-31.12.2016.godine. Evaluacija projektnih aktivnosti pokazala je pozitivne rezultate.

II Porodični smještaj /hraniteljstvo

Porodični smještaj-hraniteljstvo predstavlja jedan od vidova zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja u čijoj osnovi jeste obezbijedivanje okruženja u kojem će dijete imati mogućnost za pravilan rast i razvoj, vaspitanje, obrazovanje i osposobljavanje za samostalan život.

I pored kvalitetnih uslova u institucijama smještaj šticeenika u porodice je najhumaniji i najprirodniji oblik zbrinjavanja koji treba stalno unapređivati.

U 2016-toj godini pravo na porodični smještaj koristilo je jedno odraslo lice. Isto pravo ostvarivalo je i troje djece bez roditeljskog staranja sa područja opština Pljevlja i Žabljak i troje djece bez roditeljskog staranja sa područja drugih opština u Crnoj Gori.

Kao i ranijih godina služba za poslove starateljstva bilježi značajne rezultate kada je u pitanju savjetovanje i praktično djelovanje u dijelu koji se odnosi na zbrinjavanje majki sa novorođenom vanbračnom djecom tako da i ove godine ni jedno takvo dijete nije upućeno na smještaj u ustanovu socijalne zaštite niti u drugu porodicu. Rezultat postizemo na način što Centar za socijalni rad, Ministarstvo i Ginekološko odjeljenje u Pljevljima kroz ekonomsko osnaživanje i zadržavanje majki da određeno vrijeme provedu sa svojim djetetom, iste prihavte da podižu svoju djecu što se vidi u sve manjem broju smještaja takve djece u institucije.

Porodični smještaj-hraniteljstvo je privremeni oblik zaštite djeteta koje nema adekvatno roditeljsko staranje. Svijest građana o osnovnom ljudskom pravu i potrebi svakog djeteta da raste u toplom porodičnom okruženju promjenila se na bolje, nakon kampanje „Svako dijete treba porodicu“. Da je kampanja imala pozitivnog efekta govori nam i to da sve češće imamo onih porodica koje dolaze da se informišu i koje pokazuju zainteresovanost za prihvatanje djece na smještaj.

U kraju izvještajne godine jedna porodica je podnijela zahtjev za pružanjem usluga i ista će biti procjenjena od strane stručnih radnika tokom 2017-te godine.

Tabela II- 1 Broj djece i odraslih lica na porodičnom smještaju

Porodični smještaj				
Godina	Djeca		Odrasla lica	
	Srodničko	nesrodničko	srodničko	nesrodničko
2011	4	-	1	1
2012	5	-	1	1
2013	6	-	1	-
2014	2	-	2	-
2015	3	-	1	-
2016	3	-	1	-

III Poslovi starateljstva

U 2016-toj godini 1 maloljetno lice je stavljeno pod starateljstvo tako da se pod starateljstvom na kraju 2016-te godine nalazi 6 djece, s tim, da je starateljstvo nad 1 maloljetnim licem, nakon punoljetstva, odnosno povratka u biološku porodicu, prestalo.

Nad 1 punoljetnim licem je u odgovarajućem postupku produženo roditeljsko pravo tako da trenutno je 11 lica nad kojima je produženo vršenje roditeljskog prava.

Za ukupno 11 odraslih lica je pokrenut sudski postupak za lišenje poslovne sposobnosti. Svi ovi postupci su okončani pravosnažnomsudskom presudom o lišavanju poslovne sposobnosti, nakon čega je 9 lica stavljeno pod starateljstvo dok je za 2 lica rješenje o starateljstvu donešeno početkom 2017. godine.

Na kraju 2016-te godine pod starateljstvom nalazilo se ukupno 50 odraslih lica. Neposredno starateljstvo na tim licima uspostavljeno je u 17 slučajeva dok je direktni staratelj postavljen u preostala 33 slučaja.

Tabela III-1 Pregled broja djece i odraslih lica nad kojima je primjenjen neki od oblika porodično-pravne zaštite

Godina	Maloljetna lica pod starateljstvom	Lica lišena poslovne sposobnosti	Produženo roditeljsko pravo
2011	11	32	5
2012	7	35	6
2013	3	40	9
2014	2	45	10
2015	4	44	11
2016	1	50	11

IV Usvojenje

Kako smo u ranijem tekstu istakli majke uz stručnu pomoć i podršku Centra sve više podižu svoju djecu u porodicama a jednako je podignuta svijest građana o pružanju usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva kroz kampanju UNICEF-a u Crnoj Gori pa je olakšan vid zbrinjavanja djece koja ostanu bez roditeljskog staranja ili im je usled porodičnih prilika potrebno izmještanje iz biološke porodice. U 2016-toj godini nije zasnovano nijedno usvojenje.

V Zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju

U 2016-toj godini evidentirano je 16 maloljetnih lica koja su izvršila neku krivičnu ili prekršajnu radnju ili ispoljila asocijalno ponašanje. O pomenutim slučajevima bili smo obavješteni od strane Osnovnog suda u Pljevljima, Osnovnog državnog tužilaštva, Područnog organa za prekršaje, policije kao i roditelja direktno.

Tabela V- 1 Prikaz broja evidentiranih maloljetnih lica i recidiva za period 2011.god.-2016.god.

Godina	Brojevidentiranih maloljetnika	Brojrecidiva
2011	20	3
2012	23	2
2013	19	6
2014	14	3
2015	16	1
2016	16	4

U toku 2016.godine, 10 maloljetnika izvršilo je neku krivičnu radnju i protiv njih je vođen sudski postupak nakon čega su određene mjere ili je postupak obustavljen.

Od strane Područnog organa za prekršaje obavješteni smo da su 8 maloljetnih lica evidentirana kao izvršioци nekog prekršajnog djela. Kod sva tri slučaja dostavljali smo izvještaje o dosadašnjem životu maloljetnika i aktivno učestvovali u prekršajnom postupku.

Recidiva u izvještajnoj godini bilo je 4.

Tabela V- 2 Vrsteprestupaza period 2011.god-2016.god.

Vrstadjela	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Prekršaj	7	9	7	3	3	8
Teškakrađaikrađa	3	2	1	/	2	7
Ugrožavanjeopasnimoruđenpritučiisvađi	/	1	/	/	/	/
Sitna krađa, utaja i prevara	/	1	/	/	/	/
Teške tjelesne povrede	/	1	3	1	/	2
Lake tjelesne povrede	1	8	2	2	3	1
Nasilničko ponašanje	5	1	/	1	2	1
Ostalo	4	/	5	5	1	2

U izvještajnom periodu izrečene su tri alternativne mjere iz člana 9 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku i to opomena od strane policijskog službenika Uprave policije Pljevlja.

Tabela V- 3 Broj izrečenih mjera prema maloljetnicima za period 2011.god.-2016.god.

Izrečene mjere	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ukor	9	9	7	1	4	6
Pojačan nadzor roditelja	/	1	7	5	4	4
Pojačan nadzor Organa starateljstva	2	/	2	/	2	4
Vaspitna ustanova	/	/	1	/	/	1
Obustava predmeta	/	3	/	1	/	/
Opomena Kao alternativna mjera	4	3	5	2	/	3
Vaspitni nalog	/	/	/	2	/	
Ostalo	4	6	6	1	2	/

Krajem 2016.godine jedno maloljetno lice smješteno je u JU Centar za djecu i mlade „Ljubović” prema odluci Osnovnog suda u Pljevljima o izrečenoj vaspitnoj mjeri – Upućivanje u ustanovu nezavodskog tipa.

U cilju preventivnog djelovanja Centar ostvaruje saradnju sa nevladinim sektorom koji se bavi problemima mladih i prevencijom društveno neprihvatljivog ponašanja. Tokom 2016-te godine ostvarena je saradnja sa svim nadležnim institucijama i NVO sektorom u cilju edukacije o bolestima zavisnistima a posebno zloupotrebi psihoaktivnih supstanci. Od strane učesnika zaključeno je da je neophodno formiranje

multidisciplinarnog tima u cilju pružanja pomoći mladima kao i radi praćenja zloupotrebe droga u našoj opštini.

VI Poremećeni bračni i porodični odnosi

U okviru svojih nadležnosti preduzimali smo aktivnosti savjetodavnog rada u 24 slučaja bračnih problema i 36 slučaja porodičnih problema. Stručni tim, u toku 2016.god, posredovao je u 9 slučajeva razvoda braka, u 1 slučaju izmena odluke o povjeravanju djece, u 1 slučaju izmjene odluke o održavanju ličnih odnosa dajući nalaz i mišljenje Osnovnom sudu. O sporazumnim razvodima braka preko učešća medijatora dobili smo 6 presuda od strane Osnovnog suda u Pljevljima.

Tabela VI- 1 Broj razvedenih brakova i porodica sa poremećenim odnosima za period 2011.god.-2016.god.

Godina	Razvodibr aka posredova nje CSR	Sporazumnirazvodi braka	Porodice sa poremećenimodnosima	
			Bračniprobl emi	Porodični problemi
2011	7	7	20	13
2012	8	17	40	12
2013	6	7	32	29
2014	7	7	39	33
2015	14	12	28	28
2016	9	6	24	36

U izvještajnom periodu Organu starateljstva obraćali su se roditelji sa teškoćama u ostvarivanju prava na održavanje ličnih odnosa sa djetetom koje im nije povjereno na dalju brigu i staranje po odluci suda. Takvih zahtjeva za pružanjem pomoći i podrške bilo je 6. U jednom slučaju roditelj kome je dijete povjereno na dalju brigu i staranje obraćao se sa teškoćama izdržavanja djeteta što je nakon razvoda braka i pravosnažne presude određeno drugom roditelju koji ne vrši roditeljsku dužnost. Kroz savjetodavni rad voditelji postupka ulažu sve svoje stručne vještine i znanja kako bi se pitanje odgovornog roditeljstva riješilo u skladu sa najboljim interesom maloljetne djece.

VII Nasilje u porodici

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji je donešen 2010-te godine bliže definiše nasilje a Protokolom o postupanju u slučajevima nasilja u porodici precizirana je nadležnost svih institucija ključnih u pružanju usluga kada je porodično nasilje u pitanju.

Na osnovu raspoložive dokumentacije u Centru za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak, prethodnih obavještenja iz Uprave policije, obraćanja žrtve nasilja Centru direktno, kao i obavještenja od srodnika u toku 2016. godine. evidentirano je 71 slučajeva porodičnog nasilja.

Uz sprovođenje stalne kampanje o nasilju u porodici smatramo da svakim danom treba doprinositi osnaživanju onih koji trpe nasilje kao i pružanju podrške kako savjetodavne tako i pravne i ekonomske što je Centar nastojao realizovati tokom 2016.godine.

Tabela VII-1 Broj prijavljenih slučajeva porodičnog nasilja za period 2011.god.-2016.god.

Godina	Broj slučajeva porodičnog nasilja	Broj mal. djece posredno izloženih porodičnom nasilju	Broj procesuiranih slučajeva
2011	61	49	17
2012	55	42	40
2013	46	33	34
2014	51	46	23
2015	47	35	46
2016	71	48	69

Tabela VII- 2 Nasilje u porodici za 2016-tu godinu prema evidenciji CSR

Broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici		71
Žrtve porodičnog nasilja	Žene	45
	Muškarci	19
	Djeca	7
Broj slučajeva procesuiranih kroz krivični postupak		13
Broj slučajeva procesuiranih kroz prekršajni postupak		56

U 2016.godini održana su tri redovna sastanka Multidisciplinarnog tima. Na sastancima se analiziraju problemi u vezi sa nasiljem u porodici kao i dileme u implementaciju Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i protokola o među institucionalnoj saradnji kada je ova problematika u pitanju. Takođe sastanci Multidisciplinarnog tima se održavaju i po potrebi kada je u pitanju hitnost u rješavanju porodičnog nasilja. U skladu sa protokolom o među institucionalnoj saradnji kad je u pitanju nasilje u porodici stručni radnici Centra za socijalni rad su preduzimali aktivnosti za svaki pojedinačni slučaj.

Kako bi se što efikasnije radilo na sanaciji prijavljenih slučajeva i prevenciji pojave nasilja u porodici od velike važnosti je saradnja sa nadležnih institucijama kao što su policija, pravosudni organi, medicinski centar i nevladinim sektorom koji se bavi problemima porodičnog nasilja.

Tabela VII- 3 *Nasilje u porodici za 2016-tu godinu Slučajevi obrađeni na MOT*

<i>Slučajevi obrađeni na MOT</i>	<i>Djeca</i>	<i>Odrasli i stari</i>
<i>UKUPNO</i>	<i>1</i>	<i>4</i>

Tokom 2016.godine aktivno smo učestvovali u svim aktivnostima na lokalnom nivou koji su se odnosili na sprovođenje kampanje o zaštiti od nasilja u porodici. U opštini Pljevlja obilježeno je i 16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja u porodici i tim povodom od strane ovog Centra kao koordinatora MOT-a održan je sastanak sa članovima u cilju analiziranja problema nasilja i realizacije ideje o saradnji sa svim školama po pitanju edukacije i informisanosti prosvjetnih radnika o načinu i obavezi prijavljivanja porodičnog nasilja.

Tabela VII- 4 *Preduzete mjere od strane CSR u slučajevima porodičnog nasilja za 2016.god.*

Preduzete mjere u slučajevima porodičnog nasilja	Broj
Savjetodavna pomoć	71
Pravna pomoć	28
Psihološka podrška	71

Postavljanje staratelja	1
Urađena procjena rizika	71
Izrada individualnog plana za žrtvu	71
Određivanje voditelja slučaja	71
Određivanje povjerljivog lica iz CSR	0
Smještaj u sklonište	5

U okviru **ostalih nadležnosti** Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak dostavljeno je 40 nalaza i mišljenja Kazneno-popravnog domu, zatvoru Bijelo Polje i Ministarstvu pravde za osuđene koji imaju prebivalište u Pljevljima. Dostavljeno je 2 nalaza i mišljenja za potrebe Ministarstva pravde a u vezi traženja pomilovanja.

Pravo na povlašćenu vožnju tokom 2016.godine ostvarilo je u prosjeku 255 lica. Po tom osnovu u 2016.godini isplaćeno je 190.267,95€.

Tokom 2016.godine izdato je 607 uvjerenja korisnicima prava iz domena socijalne i dječije zaštite te uvjerenja iz domena o regulisanju imovinsko pravnih obaveza iz bračnih odnosa i odnosa roditelja i djece.

Tokom 2016.godine pružen je pravni savjet svim strankama koje su za tu pomoć obraćale ovom Centru. Neukim strankama pružena je konkretna pomoć i predloženo rješenje a posebno kada je u pitanju nasilje u porodici, pravna pomoć samohranim majkama za regulisanje njihovog statusa i statusa djece kao i korisnicama prava na nadoknadu po osnovu rođenja troje i više djece.

IZVJEŠTAJ O RADU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINE PLJEVLJA I ŽABLJAK – RADNA JEDINICA ŽABLJAK

za 2016.godinu

Oblast socijalne zaštite

- **Materijalno obezbjeđenje** u 2016.godini ostvarivalo je 67 porodica sa 76 članova, od kojih 14 djece (**u januaru**), odnosno 44 porodice sa 59 članova, od kojih 12 djece (**u decembru**).
- Tokom prošle godine pravo na materijalno obezbjeđenje prestalo je za 11 korisnika, od kojih su četiri korisnika umrli.
- Pravo na materijalno obezbjeđenje ostvarila su u protekloj godini dva nova korisnika (ukupno četiri člana), a jednom korisniku je produženo pravo na osnovu nalaza Socijalno-ljekarske komisije o radnoj nesposobnosti.
- **Pravo za dodatak za njegu i pomoć** ostvarivalo je u 2016.godini 166 korisnika

(**u januaru**), odnosno 225 korisnika (**u decembru**).

Bilo je 138 novih i obnovljenih zahtjeva za ostvarivanje ovog prava. Socijalno-ljekarska komisija je pozitivno riješila 28 zahtjeva, negativno 108, a dva nije razmatrala zbog nedolaska stranke na komisiju. U 2016.godini umrlo je 29 korisnika dodatka za njegu i pomoć.

- **Pravo na ličnu invalidninu** u 2016. godini ostvarivalo je 14 korisnika (**u januaru**), odnosno 16 (**u decembru**). **Broj je povećan zbog promjene mjesne nadležnosti.** U prošloj godini podnesena su tri nova zahtjeva za ličnu invalidninu, a Socijalno-ljekarska komisija je sva tri riješila negativno.
- Za **jednokratnu i trenutnu novčanu pomoć, te zahtjevom za dodjelu ogreva ili namirnica** Radnoj jedinici Žabljak obratila se u proteklom izvještajnom periodu 21 porodica. U 2016, kao ni u 2015.godini, kod Područne jedinice Žabljak Uprave šuma Crne Gore nismo uspjeli obezbijediti ogrevno drvo za najugroženija domaćinstva.

- **Pravo na zdravstveno osiguranje** u 2016. godini ostvarivao je 31 korisnik (MOP) i 123 žene korisnice novčane naknade po osnovu rođenja troje ili više djece.
- Pravo na naknadu roditelju ili staratelju lica lične invalidnine ostvarilo je u ovom izvještajnom periodu 17 korisnika.
- Pravo na naknadu za majke sa troje i više djece ostvarilo je 130 majki u ovom izvještajnom periodu od kojih su dvije umrle a jedna se preselila u Podgoricu. Pravo po ovom osnovu ostvaruje 127 majki od čega 95 majki ostvaruje iznos od 70% prosječne neto zarade, a 32 majke ostvaruju u iznosu od 40% prosječne neto zarade u Crnoj Gori.
- U postupku sudova i ustanova za izdržavanje kazni, u izvještajnom periodu urađeno je 17 nalaza i mišljenja.
- Trenutnosu u Dom starih u Risnu smještena 4 korisnika sa područja Opštine Žabljak, 4 u Dom starih u Bijelom Polju, a jedan u Zavod „Komanski most“. Za sve korisnike četiri puta tokom prošle godine su ovjerene zdravstvene knjižice u Zdravstvenoj stanici Žabljak.
- Obavljeno je oko 20 razgovora sa članovima porodica sa poremećenim bračnim odnosima. Područni organ za prekršaje je pet puta tražio mišljenje Centra vezano za nasilje u porodici i dva puta vezano za prekršaje maloljetnika.
- Za potrebe ostvarivanja prava na staračku-poljoprivrednu nadoknadu korisnicima smo izdali 12 uvjerenja.
- Radna jedinica je izdala oko 50 uvjerenjei potvrda po raznom osnovu (ostvarivanje prava na dječiji dodatak, smještaj u đački ili studentski dom, studentski kredit i sl.) kao i za korisnike MO, dječijeg dodatka i drugih prava.
- Na zahtjev Odjeljenja bezbjednosti Žabljak, socijalni radnik je 13 puta pozivan i prisustvovao uzimanju policijskih izjava jer se radilo o prekršajima maloljetnih lica. Socijalni radnik je tri puta pozivan na raspravu u Osnovni sud u Žablaku zbog postupka starateljstva.

Oblast dječije zaštite

- Pravo na **dječiji dodatak** u 2016. godini ostvarivale su **januaru** 11 porodice sa 14 djece, a **decembru** 13 porodica sa 16 djece.
- U prošloj godini obezbijeđeni su udžbenici za učenike osnovne i srednje škole, prema spisku koji smo na vrijeme dostavili školama.
- **Odmor i rekreacija djece** – Na sedmodnevno ljetovanje u Dječije odmaralište u Bečićima, od 14.06. do 21.06.2016.godine išlo je 39 učenika Osnovne škole „Dušan Obradović“ Žabljak i „Vuk Knežević“ Njegovuđa.
- **Naknadu za opremninu za novorođenu djecu** u 2016. godini ostvarila su 26 korisnika za 27 novorođenčadi.

Usluge stručnog socijalnog rada:

Radna jedinica Žabljak u okviru stručnog socijalnog rada primjenjuje sljedeće oblike zaštite:

Centar ima redovnu komunikaciju sa roditeljima djece sa smetnjama u razvoju da bi se te porodice osnažile i pružila im se podrška za lakše podizanje, odgoj i školovanje djece. Kao i prethodnih godina, imamo odličnu saradnju sa opštinskom Kancelarijom za prevenciju bolesti zavisnosti radi eventualnog stvaranja boljih uslova da djeca sa smetnjama u razvoju kreativnije koriste slobodno vrijeme.

Zaštita djece i omladine čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju, djece sa smetnjama u razvoju, smještaj u ustanove socijalne zaštite i osposobljavanje za rad, takođe su poslovi Radne jedinice.

Ostale aktivnosti Centra

- Odjeljenju bezbjednosti u Žabljaku na njihov zahtjev dostavljeni su podaci o porodičnom

nasilju u 2016.godini, broju registrovanih slučajeva, starosnoj strukturi, profesionalnoj orijentaciji nasilnika, kao i mišljenje o najčešćim uzrocima nasilja u porodici.

- Podatke o broju korisnika i vrstama usluga koje pruža Centar za socijalni rad smo dostavili Sekretarijatu za upravu i društvene djelatnosti Opštine Žabljak, na njihov zahtjev, radi izrade novog strateškog plana Opštine Žabljak za period 2017 – 2021. godine.
- Radna jedinica Žabljak je vodila aktivnosti oko unosa i produžavanja roka zdravstvenih knjižica za lica koja imaju osiguranje preko Centra.
- „Elektrodistribuciji“ smo, kao i ranijih godina, dostavili spiskove korisnika MO, DNJP, lične invalidnine i korisnika smještenih u drugu porodicu, radi ostvarivanja prava na subvencionirane račune za struju, a redovno, svakog mjeseca ažuriramo spiskove svih naših korisnika i elektronskim putem dostavljamo Ministarstvu rada i socijalnog staranjaradi subvencioniranja.
- Kao i prethodnih godina, radnici Radne jedinice Žabljak obilazili su redovno porodice korisnika MO i u najudaljenijim selima, kao i porodice koje su u stanju socijalne potrebe.
- U saradnji sa učenicima Srednje mješovite škole „17.septembar“ , radnici Radne jedinice Žabljak obišli su deset starijih sugrađana, što je već dio tradicionalne saradnje Centra i škole.
- Učenicima Osnovne škole „Dušan Obradović“ pružili smo podršku u prikupljanju pomoći u hrani siromašnijim porodicama sa područja opštine Žabljak u školskoj akciji „Naše malo nekome znači mnogo“.
- Animirali smo sugrađane za akciju dobrovoljnog darivanja krvi za djevojčice Dajanu i Milicu Raonić koje su povrijeđene u saobraćajnom udesu u Podgorici i organizovali prevoz dobrovoljnih davalaca u dva navrata.
-
-

-
-
-
- Koordinirali smo u akciji Banke hrane i Opštine Žabljak za pomoć u namirnicama i sredstvima za higijenu za oko stotinu korisnika iz Žabljaka.
- Koordinirali smo i učestvovali u akciji završetka izgradnje kuće jednoj porodici iz Njegovuđe, koja je u stanju socijalne potrebe.
- Socijalni radnik CSR Žabljak je koordinator u aprilu pokrenutog geronto-programa koji je obuhvatio 24 korisnika usluga dvije geronto-domaćice. Program je uspješno okončan 31.12.2016.godine sa izvjesnim nastavkom zbog velikog interesovanja starih, samohranih lica iz Žabljaka i Njegovuđe.

DIREKTORICA,
Branka Danilović